

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

ФАКУЛЬТЕТ ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННЯ

Кафедра землепорядного проектування

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

протокол № 9 від 21.05.2024 року

Декан факультету землепорядкування

д.е.н., проф. Євсюков Т.О.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри землепорядного проектування

протокол № 9 від 17 квітня 2024 року

Завідувач кафедри

д.е.н., проф. Мартин А.Г.

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Геодезія та землеустрій» підготовки
здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 193 «Геодезія та землеустрій»

д.е.н., проф. Мартин А.Г.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СТАНДАРТИЗАЦІЯ В ЗЕМЛЕУСТРОЇ ТА КАДАСТРІ»**

Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»

Спеціальність: 193 «Геодезія та землеустрій»

Освітня програма: «Геодезія та землеустрій»

Факультет землепорядкування

Розробники: к.е.н., доц. Колганова І.Г., к.е.н., доц. Гунько Л.А.

Київ -2024

**Опис навчальної дисципліни
«СТАНДАРТИЗАЦІЯ В ЗЕМЛЕУСТРОЇ ТА КАДАСТРІ»**

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Магістр	
Спеціальність	193 «Геодезія та землеустрій»	
Освітня програма	Геодезія та землеустрій	
Галузь знань	19 «Архітектура та будівництво»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибірковий блок 1 «Землеустрій та кадастр»	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	-	
Форма контролю	іспит	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	2024-2025	-
Семестр	3	-
Лекційні заняття	20 год.	-
Лабораторні заняття	40 год.	-
Самостійна робота	60 год.	-
Екзамени	3	-
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних	6 год.	-

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Стандартизація в землеустрої та кадастрі» є забезпечення студентів знаннями у галузі стандартизації, уміннями та навиками необхідними для виконання завдань з метою досягнення оптимального ступеня впорядкування раціонального використання земельних ресурсів, охорони земель та навколишнього природного середовища, володіння інформацією про стан земельних ресурсів та довкілля, прийняття правильних проектних та управлінських рішень.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Стандартизація в землеустрої та кадастрі» є :

- установити положення, що забезпечують відповідність об'єкта стандартизації своїй визначеності та безпечність його щодо життя чи здоров'я людей, сталого землекористування, охорони земельних ресурсів та довкілля;

- навчитись досягати високої якості документації із землеустрою, процесів та послуг;

- навчитись забезпечувати технічну та інформаційну сумісність і взаємозамінність;

- навчитись установлювати оптимальні вимоги до суспільно важливих процесів, послуг та продукції;

- навчитись ощаджувати земельні та інші види ресурсів, поліпшувати техніко-економічні та екологічні показники документації із землеустрою;

- упроваджувати новітні технології проектування та організації використання і охорони земель

Очікувані результати навчання: оволодіння методологією і методикою застосування стандартів і нормативів в системі управління земельними ресурсами, охорони ґрунтів, введені державного земельного кадастру, здійснення контролю по всьому комплексу землеупорядних робіт.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 05. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 06. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 03. Здатність ефективно застосовувати теорії, принципи та технології математики, природничих, технічних, соціальних, економічних наук при розв'язанні комплексних задач геодезії та землеустрою.

СК 04. Здатність здійснювати пошук необхідної інформації, обирати і застосовувати сучасні методи обробки, аналізу, оцінювання та оприлюднення даних, зокрема геопросторових, та метаданих при розв'язанні комплексних задач геодезії та землеустрою.

СК 05. Здатність обґрунтовувати і оцінювати методи обстежень, вишукувань, випробувань, діагностики, моніторингу об'єктів геодезії та землеустрою.

СК 07. Здатність організовувати діяльність та ефективно керувати складними та/або непередбачуваними робочими процесами у сфері геодезії та землеустрою.

СК 08. Здатність захищати інтелектуальну власність, комерціалізувати результати науково-дослідної, винахідницької та проектної діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН):

РН03. Приймати ефективні рішення щодо розв'язання завдань прикладного, дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері геодезії та землеустрою, аналізувати альтернативи, будувати прогнози, оцінювати ризики, зокрема в умовах неповної та/або суперечливої інформації та неоднозначних вимог.

РН06. Співпрацювати із замовниками та виконавцями робіт та послуг, готувати тендерні пропозиції в сфері геодезії та землеустрою, укладати відповідні договори.

РН07. Обґрунтовувати вибір обладнання, технологій і процесів щодо управління виробництвом і проведення досліджень у сфері геодезії та землеустрою і суміжних галузях.

РН08. Розробляти і керувати проектами з урахуванням технологічних умов та вимог щодо управління виробництвом у сфері геодезії та землеустрою та з дотичних міждисциплінарних напрямів, з урахуванням економічних, соціальних, екологічних і правових аспектів; готувати технічні завдання, заявки на фінансування проєктів, здійснювати планування робіт, планувати ресурси і керувати ними.

РН10. Захищати інтелектуальну власність, комерціалізувати результати науково-дослідної, винахідницької та проектної діяльності.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістовних модулів і тем		Кількість годин				
№ п.-п.	назва	Денна форма навчання				
		тижні	усього, у т.ч.	лекції	лабораторні	Самостійна робота
1.	Змістовний модуль 1. Основи стандартизації в галузі землеустрою та кадастру	1-5	-	-	-	-
1.1.	Історія розвитку стандартизації та нормування в галузі землеустрою та кадастру	1	12	2	2	10
1.2.	Теоретичні і правові основи стандартизації та нормування	2	12	2	3	10
1.3.	Професійні та етичні стандарти в країнах ЄС, Великобританії та США	3-4	12	4	5	5
1.4.	Міжнародні, європейські та міждержавні	5	12	2	5	5

Назви змістовних модулів і тем		Кількість годин				
№ п.-п.	назва	Денна форма навчання				
		тижні	усього, у т.ч.	лекції	лабораторні	Самостійна робота
	стандарти. Стандарти RICS					
1.5	Системи національних та галузевих стандартів в Україні. Загальні питання	6	12	2	5	5
<i>Разом за змістовним модулем 1</i>		<i>60</i>	<i>10</i>	<i>12</i>	<i>20</i>	<i>35</i>
2.	Змістовний модуль 2. Системи національних та галузевих стандартів	7-10	-	-	-	-
2.1.	Система стандартів із захисту довкілля	7	7	2	5	5
2.2.	Система стандартів і нормативів у сфері землеустрою та державного земельного кадастру	8	12	2	5	5
2.3.	Система стандартів і нормативів у сфері охорони земель та сталого землекористування	9	17	2	5	10
2.4.	Система стандартів з безпеки праці на підприємствах	10	12	2	5	5
<i>Разом за змістовним модулем 2</i>		<i>-</i>	<i>60</i>	<i>8</i>	<i>20</i>	<i>25</i>
Усього годин		-	120	20	40	60

3. Теми лабораторних занять

№ п.-п.	Назва теми	Кількість годин
1	Види стандартизації, структура і зміст стандартів та вимоги до них	6
2	Порядок розроблення нормативних документів і стандартів у землеустрої та охороні земель	6
3	Стандарти RICS	6

4	Порядок застосування національних та галузевих стандартів в Україні	4
5	Порядок застосування стандартів із захисту довкілля	4
6	Порядок використання стандартів та нормативів у землеустрої та державного земельного кадастру	4
7	Порядок використання стандартів у сфері охорони земель та сталого землекористування	4
8	Порядок застосування стандартів безпеки на підприємстві	6
Разом		40

4. Теми практичних робіт (навчальним планом не передбачені)

5. Теми самостійних робіт

№ п.-п.	Назва теми	Кількість годин
1	Історія розвитку стандартизації та нормування	5
2	Національні органи та організації стандартизації за кордоном	5
3	Стандартизація проведення землеустрою на місцевому рівні	5
4	Охорона земель. Вимоги щодо раціонального використання та охорони земель	5
5	Оцінка земель. Правила розроблення технічної документації	5
6	Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення (ДСТУ 3015-95)	5
7	Технічні умови щодо процесів та послуг у сфері землеустрою та охорони земель	5
8	Метрологічні норми, правила, вимоги до організації робіт	5
9	Розроблення стандарту підприємств по складанню документації із землеустрою. Стандартизація в саморегульованих організаціях із землеустрою	15
10	Методи, методики і засоби визначення складу і властивостей земель	5
Разом		60

6. Засоби діагностики результатів навчання

- екзамен;
- модульні тести;
- захист лабораторних робіт.

7. Методи навчання

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);

- практичний метод (лабораторні, практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- інші види.

8. Методи оцінювання

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- реферати, есе;
- захист лабораторних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах
- інші види.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамен та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=359>);
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. ДСТУ 1.0:2003 Національна стандартизація. Основні положення.
2. ДСТУ 1.1-2001 Національна стандартизація. Стандартизація та суміжні види діяльності. Терміни та визначення основних понять.

3. ДСТУ 1.2:2003 Національна стандартизація. Правила розроблення національних нормативних документів.
4. ДСТУ 1.3:2004 Національна стандартизація. Правила побудови, викладання, оформлення, погодження, прийняття та позначення технічних умов.
5. ДСТУ 1.5:2003 Національна стандартизація. Правила побудови, викладання, оформлення та вимоги до змісту нормативних документів.
6. ДСТУ 1.6-2004 Національна стандартизація. Правила реєстрації нормативних документів.
7. ДСТУ 1.7-2001 Державна система стандартизації. Правила і методи прийняття та застосування міждержавних і регіональних стандартів.
8. ДСТУ 1.12:2004 Національна стандартизація. Правила ведення справ нормативних документів.
9. ДСТУ ISO/IEC 17000:2007 Оцінювання відповідності. Словник термінів і загальні принципи (ISO/IEC 17000:2004, IDT);
10. ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT) Системи управління якістю. Вимоги;
11. ДСТУ ISO 9000:2015 (ISO 9000:2015, IDT) Системи управління якістю. Основні положення та словник термінів;
12. ДСТУ ISO/PAS 17005:2009 Оцінювання відповідності. Використання систем управління. Принципи та вимоги (ISO/PAS 17005:2008, IDT);
13. Оцінка відповідності – Вимоги згідно ISO/IEC 17021-1:2015 до органів, що здійснюють аудит і сертифікацію систем менеджменту - Частина 1: ВИМОГИ
14. Національний стандарт ДСТУ 4163:2020 «Державна уніфікована система документації. Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації. Вимоги до оформлення документів». [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.help/article/nacionalnii-standart-dstu-41632020-derzhavna?menu=82>
15. Нормативи землекористування. Збірник нормативно-правових актів та науково-методичних рекомендацій у сфері землекористування та охорони земель. У двох книгах. Державний комітет України із земельних ресурсів. К.: ТОВ «АВГУСТ ТРЕЙД» 2008.т. 1, 446 с.
16. Нормативи землекористування. Збірник нормативно-правових актів та науково-методичних рекомендацій у сфері землекористування та охорони земель. У двох книгах. Державний комітет України із земельних ресурсів. К.: ТОВ «АВГУСТ ТРЕЙД» 2008.т. 2, 454 с.
17. Ступень М.Г., Колодій П.П., Третяк А.М., Другак В.М., Колганова І.Г. Програма навчальної дисципліни «Стандартизація та нормування у землеустрої» для підготовки фахівців ОКР «Магістр» спеціальність 8.08010103 «Землеустрій та кадастр» у вищих навчальних закладах II-IV рівнів акредитації Міністерства аграрної політики та продовольства України : прог. навч. дисц. Київ : «Аграрна освіта», 2013. 20 с.
18. Мартин А.Г., Гунько Л.А., Колганова І.Г. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з дисципліни «Стандартизація та нормування у землеустрої» : метод. рекомен. Київ : ЦП «Компринт», 2016. 216 с.
19. Інструкція з топографічного знімання у масштабах 1:5000, 1:2000, 1:1000 та 1:500 (ГКНТА-2.04-02-97) (наказ від 08.04.1998 № 56);

20. Умовні знаки для топографічних планів масштабів 1:5 000, 1:2 000, 1:1 000, 1:500 (ГКНТА-2.04-02-98) (наказ від 03.08.2001 №295);
21. Умовні знаки для топографічної карти масштабу 1:10 000 (наказ від 09.07.2001 № 254);
22. Про затвердження Кодексу ustalеної практики "Структура та зміст Державного реєстру географічних назв" (наказ від 19.06.2009 № 59, чинний з 01.07.2009).
23. Мартин А.Г., Гунько Л.А., Колганова І.Г. Проблеми землевпорядного нормування в Україні : монографія. Київ : ЦП «Компринт», 2016. 530 с.
24. Третяк А.М., Другак В.М., Колганова І.Г. Стандартизація та нормування у землеустрої : навч. посіб. К. : «Агроосвіта», 2013. 224 с.
25. Standardization and rationing in land management / Martyn A., Hunko L., Kolhanova I. K: СР «Компринт», 2018. 296 р.
26. Мельничук С.Д., Боровиков О.Я., Баль-Пилипко Л.В. Основи системи державного технічного регулювання : навч. посіб. К., 2012. 283 с.
27. Рамазанова-Стьопкіна О.А. Основи стандартизації, сертифікації та контролю якості. Київ. НАУ, 2004. 112 с.
28. Бичківський Р.П. Метрологія, стандартизація, управління якістю і сертифікація. Львів : «Львівська політехніка», 2002. 506 с.
29. Кириченко Л.С., Мережко Н.В. Основи стандартизації, метрології, управління якістю. К., Київський національний торговельно-економічний університет, 2001. 446 с.
30. Земельний кодекс України від 25.10.2001 № 2768-III. URL: Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>
31. Про Державний земельний кадастр: Закон України від 07.07.2011 № 3613-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3613-17#n510>
32. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22.05.2003 № 851-IV <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/851-15#Text>
33. Про землеустрій: Закон України від 22.05.2003 № 858-IV // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/858-15>
34. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 № 2657. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>
35. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності: Закон України від 05.04.2007 р. № 877-V. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/877-16>
36. Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність: Закон України від 23.12.1998 № 353-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/353-14#Text>
37. Положення про Державну службу України з питань геодезії, картографії та кадастру: Постанова Кабінету Міністрів України від 14.01.2015 № 15. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/15-2015-%D0%BF#Text>
38. Деякі питання функціонування Державного картографо-геодезичного фонду України: Постанова Кабінету Міністрів України від 19.01.2024 № 67. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2024-%D0%BF#Text>

39. Про затвердження Положення про Державний фонд документації із землеустрою та оцінки земель: Постанова Кабінету Міністрів України від 17.11.2004 № 1553. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1553-2004-%D0%BF#n10>

40. Про затвердження Порядку визнання статусу саморегульованої організації у сфері землеустрою: Постанова Кабінету Міністрів України від 05.06.2013 № 398. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/398-2013-%D0%BF#Text>

41. Про затвердження Порядку надання всеукраїнській громадській професійній організації статусу саморегульованої організації: Постанова Кабінету Міністрів України від 18.11.2009 № 1221. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1221-2009-%D0%BF#Text>

42. Про затвердження Порядку проведення конкурсу на зайняття посад державної служби: Постанова Кабінету Міністрів України від 25.03.2016 № 246. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/246-2016-%D0%BF#Text>

43. Про затвердження Типового договору про розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки /Постанова Кабінету Міністрів України від 4 березня 2004 р. № 266. [. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2004-%D0%BF#Text>

44. Про Державну службу України з питань геодезії, картографії та кадастру: Постанова Кабінету Міністрів України від 14.01.2015 № 15. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/15-2015-%D0%BF#Text>

45. Про затвердження Вимог до технічного і технологічного забезпечення виконавців топографо-геодезичних і картографічних робіт: Наказ Мінагрополітики України від 11.02.2014 № 65. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0395-14#Text>

46. Про затвердження Зводу відомостей, що становлять державну таємницю: Наказ Служба безпеки України від 23.12.2020 № 383. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0052-21#Text>

47. Про затвердження Положення про службу захисту інформації в автоматизованій системі Державного земельного кадастру: Наказ Держгеокадастру від 19.05.2016 № 130. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0130877-16#Text>

48. Про затвердження Порядку адміністрування Державного земельного кадастру: Наказ Мінагрополітики України від 27.12.2012 № 836. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0153-13#Text>

49. Державний реєстр сертифікованих інженерів-геодезистів. URL: <https://data.gov.ua/dataset/6130efbe-ec5b-4f78-beb6-3152dd3d8c36>

50. Державний реєстр сертифікованих інженерів-землевпорядників. URL: <https://data.gov.ua/dataset/f5e3730e-0196-452a-8d43-746825e4dfbb>

51. Класифікатор управлінської документації НК 010:2021. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://undiasd.archives.gov.ua/doc/klasifikator.pdf>

52. International standard ISO/IEC 17799

53. <https://fig.net>